

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 (CC BY 4.0)
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.pl>

Opracowanie koncepcji i założeń programu „Nastawienie na rozwój” na Politechnice Gdańskiej

1. Wprowadzenie

Koncepcja growth mindset (nastawienia na rozwój), sformułowana przez Carol Dweck stała się jednym z najważniejszych kierunków badań w psychologii uczenia się. Wskazuje ona, że przekonania dotyczące natury zdolności i inteligencji, czy są one postrzegane jako stałe, czy rozwijalne, mają kluczowe znaczenie dla motywacji, sposobu radzenia sobie z wyzwaniami i wytrwałości w uczeniu się.

Efektem prac zespołu projektowego z Centrum Nowoczesnej Edukacji jest kompleksowy program „Nastawienie na rozwój”, obejmujący kurs e-learningowy, test samooceny, filmy edukacyjne, karty pracy oraz rozbudowaną stronę internetową z sześcioma strefami:

- Strefa nauczyciela,
- Strefa studenta,
- Poznaj swoje nastawienie,
- Badania naukowe,
- Źródła zewnętrzne,
- O programie.

2. Koncepcja programu

2.1. Diagnoza potrzeb

Badania nad adaptacją studentów do życia akademickiego wskazują, że pierwsze lata studiów wiążą się z wysokim stresem, spadkiem poczucia skuteczności i często z obniżeniem motywacji (Credé & Niehorster, 2012). Z drugiej strony nauczyciele akademicy, wychowani w tradycyjnych paradygmatach dydaktycznych, nie zawsze dysponują narzędziami wspierającymi rozwój motywacji wewnętrznej i rezyliencji u studentów.

Wprowadzenie programu „Nastawienie na rozwój” miało zatem dwa równoległe cele:

- **dla studentów:** rozwijanie przekonania, że zdolności i kompetencje można kształtować wysiłkiem, praktyką i odpowiednimi strategiami uczenia się,
- **dla nauczycieli:** udostępnienie narzędzi dydaktycznych, które wspierają kulturę feedbacku, doceniania procesu i budowania atmosfery rozwoju.

2.2. Cele programu

- **Cel główny:** wspieranie społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej w przyjmowaniu i rozwijaniu postawy nastawienia na rozwój.
- **Cele szczegółowe:**
 - popularyzacja badań naukowych w przystępnej formie,
 - stworzenie narzędzi praktycznych dla nauczycieli i studentów,
 - zapewnienie przestrzeni do autorefleksji i samooceny,
 - wdrożenie kursu e-learningowego dostępnego dla całej uczelni,
 - trwałe osadzenie rezultatów w infrastrukturze uczelni (strona, materiały).

2.3. Grupy adresatów działań

- Nauczyciele akademicy.
- Studenci

3. Podstawy naukowe i krytyczne podejście

3.1. Teoria growth mindset

Według badań Dweck (2006) osoby wierzące w możliwość rozwoju zdolności wykazują większą wytrwałość, lepiej znoszą porażki i częściej podejmują wyzwania. Badania Yeager i Dweck (2012) podkreślają, że interwencje ukierunkowane na wzmacnianie growth mindset zwiększają rezyliencję uczniów i studentów.

3.2. Metaanalizy i ograniczenia

- Sisk i in. (2018): efekty interwencji są umiarkowane i zależą od kontekstu, największe znaczenie mają dla osób z grup zagrożonych porażką akademicką.
- Li i Bates (2019): potwierdzają znaczenie kontekstu kulturowego i społecznego.
- Yeager i in. (2019): krótkie interwencje (1-2 sesje) mogą mieć trwały wpływ na wyniki w nauce w dużych populacjach studentów.

Wnioski: program powinien być osadzony w realnych zadaniach i uwzględniać różnorodność kontekstów akademickich.

3.3. Relewantność dla uczelni technicznej

Środowisko uczelni technicznej często akcentuje „wynik końcowy”, co sprzyja fixed mindset. Tymczasem rozwój innowacyjnych kompetencji wymaga otwartości na błędy i uczenia się poprzez iteracje (Kaplan i in. 2016).

4. Metodyka programu

4.1. Zasady projektowe

- Evidence-based teaching: program bazuje na badaniach naukowych.
- Multimodalność i UDL: różne formy (kurs, filmy, karty pracy, test) odpowiadają zróżnicowanym potrzebom.
- Aktywne uczenie się: zadania, autorefleksja, dyskusje.
- Narracja i przykłady: storytelling zwiększa identyfikację uczestników z treścią.
- Feedback kształtujący: narzędzia dla nauczycieli wspierają konstruktywną informację zwrotną.

4.2. Struktura programu i sześć stref

1. Strefa nauczyciela: materiały szkoleniowe, scenariusze zajęć, karty pracy, filmy, przykłady dobrych praktyk w dydaktyce.
2. Strefa studenta: kurs e-learningowy, ćwiczenia, karty pracy i filmy wspierające autorefleksję i motywację.
3. Poznaj swoje nastawienie: test diagnostyczny umożliwiający studentom i nauczycielom zbadanie własnych przekonań.
4. Badania naukowe: przegląd literatury i wyselekcjonowane źródła.
5. Źródła zewnętrzne: linki do kursów, materiałów otwartych i dodatkowych inspiracji.
6. O programie: cele, założenia, historia i logika wdrożenia na PG.

4.3. Model dydaktyczny

Program przyjął strukturę spiralną:

- Wprowadzenie: kurs i filmy,
- Refleksja: test i karty pracy,
- Praktyka: warsztaty i wdrażanie w zajęciach,
- Ewaluacja: narzędzia feedbacku i obserwacji efektów.

5. Rezultaty projektu

- Kurs e-learningowy - interaktywny, dostępny dla całej społeczności
- Test samooceny - narzędzie diagnostyczne online
- Materiały szkoleniowe - dla prowadzących zajęcia
- Ulotka informacyjna
- Kontrakt pracy grupowej
- Workbook (broszura informacyjna)
- Filmy edukacyjne - krótkie materiały wizualne
- Plakaty promujące postawy prorozwojowe
- Strona internetowa z sześcioma strefami, kompleksowy hub zasobów (<https://cne.pg.edu.pl/szkolimy/nastawienie-na-rozwoj>).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

6. Perspektywy rozwoju

- Integracja z przedmiotami akademickimi, zwłaszcza dla studentów I roku
- Rozszerzenie szkoleń dla nauczycieli o kolejne elementy
- Upowszechnienie poza PG: możliwość udostępnienia programu w sieciach uczelni partnerskich (np. ENHANCE).

7. Podsumowanie

Program „Nastawienie na rozwój” to kompleksowe wdrożenie koncepcji growth mindset w uczelni technicznej. Łączy on solidne podstawy naukowe, narzędzia praktyczne i nowoczesne formy dydaktyczne. Dzięki sześciu strefom program obejmuje zarówno studentów, jak i nauczycieli, oferując narzędzia diagnostyczne, materiały edukacyjne oraz przegląd badań.

Stanowi on przykład evidence-based intervention osadzonej w kontekście akademickim, z potencjałem trwałego oddziaływania na kulturę uczenia się w Politechnice Gdańskiej.